

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 48.242/3
VAN 1 JUNI 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 7 mei 2010 door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Leefmilieu, Energie, Waterbeleid, Stadsvernieuwing, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp en Huisvesting verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering "tot vaststelling van de type-inhoud van het verkennend bodemonderzoek en het gedetailleerd bodemonderzoek en van hun algemene uitvoeringsmodaliteiten", heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering strekt ertoe, ter uitvoering van de ordonnantie van 5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems, in de eerste plaats, de type-inhoud van het verkennend bodemonderzoek (artikel 1) en het gedetailleerd onderzoek (artikel 2) vast te stellen. Daarnaast wordt het model voor de eerste pagina van de voormelde (bodem)onderzoeken bepaald (artikel 3) en wordt de minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor leefmilieu, gemachtigd om de tabel in bijlage 4, gevoegd bij dat besluit, om de twee jaar te herzien, mochten nieuwe elementen een aanpassing ervan verantwoorden (artikel 4).

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 14, § 4, en 25, § 3, van de voornoemde ordonnantie van 5 maart 2009, naar luid waarvan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de type-inhoud en de algemene uitvoeringsmodaliteiten van, respectievelijk, het verkennend bodemonderzoek en het gedetailleerd onderzoek bepaalt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Gelet op de geldende wetgevingstechnische voorschriften verdient het aanbeveling de verwijzing naar het advies van de Raad van State te redigeren als volgt:

.../...

"Gelet op advies 48.242/3 van de Raad van State, gegeven op 1 juni 2010, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;" ⁽¹⁾.

Artikelen 1 en 2

In de Nederlandse tekst van die artikelen vervange men telkens de woorden "en zijn algemene uitvoeringsmodaliteiten" door de woorden "en de algemene voorschriften tot uitvoering ervan".

Artikel 5

5. Luidens artikel 5 van het besluit dat thans in ontwerpvorm voorligt, treedt dit besluit in werking op 1 januari 2010 (lees: heeft dit besluit uitwerking met ingang van 1 januari 2010).

Gevraagd naar een verantwoording voor die terugwerkende kracht en of met dat besluit geen nieuwe verplichtingen worden opgelegd, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

"Onder vorige ordonnantie werden de onderzoeksprocedures niet door een besluit maar door een «vademecum» en technische nota's bepaald. Deze documenten stemmen echter niet meer 100% overeen met de bepalingen van de ordonnantie van 5/3/2009 die sinds 1/1/2010 van kracht is, onder andere met art. 14 § 2 en met de beginselen van de behandeling bepaald in hoofdstuk III (houder van de verplichting, bepaling van de type verontreiniging, twee type normen in plaats van één, enz.).

Door deze verschillen, hadden de experts nieuwe onderzoeksprocedures nodig voor bodemonderzoeken die conform de ordonnantie van 5/3/2009 uitgevoerd dienen te worden. Een draft werd in de zomer van 2009 aan de experts meegedeeld. Hun adviezen en reacties werden, wanneer relevant, in rekening genomen."

⁽¹⁾ *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, nr. 36.1, formule F 3-5-2, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

In dat verband dient eraan te worden herinnerd dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden geoorloofd is, namelijk in geval er voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend, of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de retroactiviteit in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt.

Bijlagen

6. Onder elke bijlage moet de volgende formule worden vermeld:

"Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van (datum) van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de type-inhoud van het verkennend bodemonderzoek en het gedetailleerd bodemonderzoek en van de algemene voorschriften tot uitvoering ervan,"

gevolgd door de ondertekening door dezelfde personen als die welke het besluit waarbij de bijlage is gevoegd, hebben ondertekend ⁽²⁾.

Bijlage 4

7. De Nederlandse tekst van bijlage 4 ontbreekt en moet bij het ontwerp worden gevoegd.

⁽²⁾ *Ibidem*, nr. 172, e), formule F 4-8-2.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

M. VERSCHRAEGHEN

P. LEMMENS

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 48.242/3
DU 1ER JUIN 2010

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par la Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de l'Environnement, de l'Énergie, de la Politique de l'Eau, de la Rénovation urbaine, de la Lutte contre l'Incendie et l'Aide médicale urgente et du Logement, le 7 mai 2010, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale "fixant le contenu type de la reconnaissance de l'état du sol et de l'étude détaillée et leurs modalités générales d'exécution", a donné l'avis suivant:

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. En exécution de l'ordonnance du 5 mars 2009 relative à la gestion et à l'assainissement des sols pollués, le projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale soumis pour avis a pour objet, tout d'abord, de fixer le contenu type de la reconnaissance de l'état du sol (article 1er) et de l'étude détaillée (article 2). Il établit ensuite le modèle pour la première page de l'étude de reconnaissance et de l'étude détaillée susvisées (article 3) et habilite le ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale qui a l'environnement dans ses attributions, à revoir tous les deux ans le tableau figurant à l'annexe 4 jointe à cet arrêté, si des éléments nouveaux justifient son adaptation (article 4).

3. L'arrêté en projet tire son fondement juridique des articles 14, § 4, et 25, § 3, de l'ordonnance du 5 mars 2009 susvisée, aux termes desquels le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale fixe respectivement le contenu type et les modalités générales d'exécution de la reconnaissance de l'état du sol et de l'étude détaillée.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Vu les règles de légistique applicables, il est recommandé de rédiger la référence à l'avis du Conseil d'État comme suit:

.../...

"Vu l'avis 48.242/3 du Conseil d'État, donné le 1er juin 2010, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973;" ⁽¹⁾.

Articles 1er et 2

Dans le texte néerlandais de ces dispositions, on remplacera chaque fois les mots "en zijn algemene uitvoeringsmodaliteiten" par les mots "en de algemene voorschriften tot uitvoering ervan".

Article 5

5. Aux termes de son article 5, l'arrêté dont le projet est à l'examen entre en vigueur le 1er janvier 2010 (lire: produit ses effets le 1er janvier 2010).

Interrogé sur la justification de cet effet rétroactif et sur la question de savoir si cet arrêté n'impose pas de nouvelles obligations, le délégué a répondu ce qui suit:

"Onder vorige ordonnantie werden de onderzoeksprocedures niet door een besluit maar door een «vademecum» en technische nota's bepaald. Deze documenten stemmen echter niet meer 100% overeen met de bepalingen van de ordonnantie van 5/3/2009 die sinds 1/1/2010 van kracht is, onder andere met art. 14, § 2 en met de beginselen van de behandeling bepaald in hoofdstuk III (houder van de verplichting, bepaling van de type verontreiniging, twee type normen in plaats van één, enz.).

Door deze verschillen, hadden de experts nieuwe onderzoeksprocedures nodig voor bodemonderzoeken die conform de ordonnantie van 5/3/2009 uitgevoerd dienen te worden. Een draft werd in de zomer van 2009 aan de experts meegedeeld. Hun adviezen en reacties werden, wanneer relevant, in rekening genomen."

⁽¹⁾ *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'Etat, 2008, n° 36.1, formule F 3-5-2, à consulter sur le site internet du Conseil d'État (www.raadvst-consetat.be).

À cet égard, il convient de rappeler que l'attribution d'un effet rétroactif à des arrêtés n'est admissible que sous certaines conditions, à savoir s'il existe une base légale à cet effet, si la rétroactivité concerne un acte qui accorde des avantages dans le respect du principe d'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

La rétroactivité n'est admissible que si elle peut s'inscrire dans l'une des hypothèses énumérées ci-dessus.

Annexes

6. La formule suivante doit être mentionnée au bas de chaque annexe:

"Vu pour être annexé à l'arrêté du (date) du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale fixant le contenu type de la reconnaissance de l'état du sol et de l'étude détaillée et leurs modalités générales d'exécution",

suivie de la signature des mêmes personnes que celles qui ont signé l'arrêté auquel l'annexe est jointe ⁽²⁾.

Annexe 4

7. Le texte néerlandais de l'annexe 4 fait défaut et doit être joint au projet.

⁽²⁾ *Ibidem*, n/ 172, e), formule F 4-8-2

La chambre était composée de

Messieurs	P. LEMMENS,	président de chambre,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	conseillers d'État,
	H. COUSY,	
	J. VELAERS,	assesseurs de la section de législation,
Madame	M. VERSCHRAEGHEN,	greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Mme K. BAMS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. B. SEUTIN.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

M. VERSCHRAEGHEN

P. LEMMENS